

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 341/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Montauban, a. s., Tallerova 4, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Bugala-Ďurček, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Juraj Bugala, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Sžf 48/2015-142 z 13. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Montauban, a. s., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júla 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Montauban, a. s., Tallerova 4, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé

súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 8 Sžf 48/2015-142 z 13. decembra 2017.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 14 S 52/2014-105 z 12. marca 2015 zamietol žalobu sťažovateľky podanú podľa druhej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v rozhodnom čase proti rozhodnutiu Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) č. 1100307/1/46458/2014/4884 z 24. januára 2014 o potvrdení rozhodnutia Daňového úradu Trnava (ďalej len „správca dane“) č. 9201402/5/1661708/2013/Dob z 11. októbra 2013, ktorým sťažovateľke nepriznal nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie máj 2012 v sume 539 920 eur, určil jej rozdiel dane z pridanej hodnoty v sume 540 000 eur a vyrubil vlastnú daňovú povinnosť na dani z pridanej hodnoty v sume 80 eur. Rozdiel dane v sume 243,88 eur pozostávajúci z časti nadmerného odpočtu za zdaňovacie obdobie máj 2012 odpočítaného od vlastnej daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období jún 2012 v sume 163,88 eur a z vyrubenej vlastnej daňovej povinnosti (80 eur) uložil zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

3. Orgány daňovej správy neuznali odpočítateľnosť dane z pridanej hodnoty fakturovanej sťažovateľke spolu s cenou za predaj konkretizovaných nehnuteľností, pretože správca dane zistil, že sťažovateľka nadobudnuté nehnuteľnosti nevyužíva na realizáciu vlastných zdaniteľných obchodov. Navyše (a to bolo pre daňové orgány podstatné), prevodov vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam predtým, než ich nadobudla sťažovateľka, sa zúčastňovali subjekty so sťažovateľkou personálne prepojené. Okrem toho tieto prevody boli poznačené aj nevysvetleným opomenutím realizácie záložného práva, ktorým bola zabezpečovaná kúpna cena uhradená len čiastočne a nejasnosťami týkajúcimi sa toho, či bol daný súhlas záložného veriteľa na ďalšie prevody vlastníckeho práva.

4. Krajský súd rozsudkom č. k. 14 S 52/2014-105 z 12. marca 2015 žalobu sťažovateľky zamietol, pretože *„nie je preukázané, že by v celom reťazci reálne nedošlo k uhradeniu kúpnej ceny, dokonca ani k realizácii záložných práv, resp. iných práv, výsledkom ktorých by mohlo byť uspokojenie jednotlivých predávajúcich. Navyiac, bez ohľadu na preukázaný obsah znaleckého posudku na cenu prevádzanej nehnuteľnosti, zahrňajúceho aj predpokladané výnosy na 10 rokov, sa javí nelogickým značný nárast kúpnej ceny bez jej reálneho uhrádzania jednotlivým predávajúcimi. Ďalšou závažnou okolnosťou je preukázané a nespochybnené personálne prepojenie pôvodného vlastníka... na spoločnosť žalobcu prostredníctvom väčšinového podielu akcií a blízkeho príbuzenského vzťahu so štatutárnou zástupkyňou žalobcu. Súd nespochybňuje právo aj personálne prepojených osôb účastniť sa navzájom na podnikaní, na druhej strane, za popísanej situácie nie je akokoľvek reálne predpokladať, že by pôvodný a súčasný vlastníci nehnuteľností nemali, resp. nemohli mať vedomosť o tom, že v priebehu celého obchodného reťazca... nedošlo k reálnemu uhradeniu kúpnej ceny ako reálnemu právnemu základu pre vznik daňovej povinnosti a následného nároku na odpočítanie DPH.“*

5. Na odvolanie sťažovateľky najvyšší súd rozsudkom č. k. 8 Sžf 48/2015-142 z 13. decembra 2017 prvostupňový rozsudok krajského súdu potvrdil. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že *„preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo... najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu“*. Konštatoval, že *„nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne...“*.

6. Po citáciách relevantných ustanovení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov najvyšší súd dôvodil, že *«z obsahu administratívneho spisu... zistil, že... podkladom pre uplatnený*

nárok žalobcu je faktúra č. [REDAKOVANÉ] vystavená dňa 15.05.2012, splatnej 31.12.2012 na celkovú sumu 3.240.000,- eur na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.09.2011, titulom predaja nehnuteľností zapísaných na [REDAKOVANÉ], k. ú. [REDAKOVANÉ]...

Z dokladov a zadovážených dôkazných prostriedkov správcu dane mal súd za preukázané, že v reťazci nadobúdateľov nehnuteľností... nedochádzalo k riadnej úhrade dohodnutých kúpnych cien, pričom postupnosť bola nasledovná:

1/ na základe kúpnej zmluvy zo dňa 02.05.2006 nadobudol v roku 2006 nehnuteľnosti väčšinový akcionár žalobcu - [REDAKOVANÉ], od predávajúceho ([REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]) za sumu 12.200.000,- Sk (cca 404. 956,- €)...

2/ na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.09.2011 previedol [REDAKOVANÉ] nehnuteľnosti na spoločnosť [REDAKOVANÉ] za sumu 1.560.000,- eur, pričom z kúpnej ceny bola hotovostne uhradená len suma 60.000,- eur, žalobca si svoj nárok na doplatenie kúpnej ceny relevantným spôsobom neuplatnil...

3/ na základe kúpnej zmluvy zo dňa 30.11.2011 previedla spoločnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] nehnuteľnosti na spoločnosť [REDAKOVANÉ] za sumu 3.600.000,- eur pričom kúpna cena nebola ani z časti uhradená...

4/ na základe kúpnej zmluvy zo dňa 29.03.2012 previedla spoločnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] nehnuteľnosti na spoločnosť žalobcu za sumu 4.200.000,- eur, ktorá mala byť uhradená do konca roka 2012, nebola doposiaľ uhradená...

Postupní vlastníci predmetných nehnuteľností, napriek tomu, že nedochádzalo k finančnému plneniu v zmysle kúpnych zmlúv pri vykonávaní dokazovania uviedli, že si plnili daňovú povinnosť - uplatňovali si právo na odpočet DPH a prevádzali vlastníctvo na ďalší subjekt aj bez uspokojenia svojich pohľadávok od predchádzajúceho vlastníka. Je zrejmé, že k prevádzaniu vlastníctva k nehnuteľnostiam podľa bodu 2/ až 4/ popísaného vyššie v predchádzajúcom odseku, nedochádzalo v súvislosti s výkonom vlastnej podnikateľskej činnosti, (keďže žiaden zo zapojených subjektov nemá v predmete podnikateľskej činnosti kúpu a predaj nehnuteľností, realitnú činnosť) a k jednotlivým prevodom dochádzalo v krátkom časovom odstupe, keď finančný vklad nemohol byť z nájmov ani čiastočne uspokojený. Súd zároveň usúdil, že kúpna cena 4.200.000,- eur nemohla vychádzať z hodnoty nehnuteľnosti v nadväznosti na zisk z nájmu, na základe

vypracovaného znaleckého posudku č. 9/2012 zo dňa 24.08.2012, pretože tento bol na základe objednávky žalobcu spracovaný až po uzatvorení kúpnej zmluvy.

V konaní takisto nebola zo strany žalobcu preukázaná relevantná snaha o získanie finančných prostriedkov na úhradu kúpnej ceny nehnuteľností ani žiaden relevantný úkon väčšinového akcionára žalobcu, predchádzajúceho vlastníka predmetných nehnuteľností, [REDAKOVANÉ], za účelom získania ceny na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21.09.2011 od spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Z obsahu zadovážených dôkazov vyplýva, že akcionári spoločnosti žalobcu sú úzko rodinne prepojení, konateľka žalobcu, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] je dcérou predchádzajúceho vlastníka nehnuteľností, [REDAKOVANÉ], ktorá, podľa jeho vlastného vyjadrenia, je informovaná, má všetky doklady a môže otca zastupovať aj na základe ústne udelenej plnej moci. Neobstojí preto domnienka, že žalobca nemohol vedieť o úkonoch predchádzajúcich vlastníkov nehnuteľností, o neplnení si zmluvných povinností a len o formálnosti realizovaných úkonov súvisiacich s postupnými prevodmi vlastníctva. O podnikateľskej opatrnosti, záujme na vytváraní zisku, čo je účelom podnikania, nesvedčí ani okolnosť, že cca 6 mesiacov po tom, ako [REDAKOVANÉ] „predal“ nehnuteľnosti za cenu 1.560.000,- eur za ktoré nedostal kúpnu cenu, bez uplatnenia zriadeného záložného práva, tieto prostredníctvom rodinnej spoločnosti „kúpil“ za sumu 4.200.000,- eur ktorú neuhradil ale odpočet DPH vo výške 700.000,- eur si uplatnil.

Na základe týchto zistení neobstojí tvrdenie žalobcu v odvolaní, že plnenia na vstupe bezprostredne súviseli s plneniami na výstupe. Javí sa preto logickým záver správcu dane, že zistené skutočnosti nasvedčujú zneužitiu práva vzhľadom na umelý charakter transakcií, ako aj personálne prepojenie platiteľov dane. Napriek formálnemu dodržaniu podmienok stanovených v príslušných ustanoveniach zákona o DPH, úkony daňových subjektov viedli k získaniu daňovej výhody - čerpaniu nadmerného odpočtu, ktorej poskytnutie by bolo v rozpore s cieľom a účelom zákona.

Uskutočňovanie zdaniteľných plnení je ekonomická činnosť plne pod kontrolou daňového subjektu. Vzhľadom na to, daňový subjekt ako platiteľ dane má možnosť si obstarat' dostatočný počet dôkazov, ktoré zabezpečia preukázateľnosť uskutočneného

zdaniteľného plnenia správcovi dane, ktorý v rámci daňovej kontroly preveruje skutočnosti rozhodujúce pre určenie dane.

Odpočítanie dane nenastáva ex lege, ale je právom platiteľa dane (pojem „môže“ § 49 ods. 2 zák. č. 222/2004 Z. z.), ktoré právo je spojené s dôkaznou povinnosťou platiteľa dane. Prenos dôkaznej povinnosti z daňového subjektu na správcu dane je výnimkou, ktorá je ustáľovaná judikatúrou vnútroštátnych súdov na základe judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. Dokazovanie vykonáva správca dane, ktorý vedie daňové konanie. Správca dane dbá, aby skutočnosti rozhodujúce pre určenie daňovej povinnosti boli zistené čo najúplnejšie a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov.

V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 2Sžf/4/2009 z 23.06.2010 v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 78/2011-17 z 23.02.2011, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že: „Dôkazné bremeno je na daňovom subjekte - žalobcovi (§ 24 daňového poriadku v spojení s § 49 ods. 2, § 51 zákona č. 222/2004 Z. z.). Primárne je nevyhnutné uniesť dôkazné bremeno na strane daňového subjektu - žalobcu, ktorý disponuje svojim právom uplatniť si za zákonom stanovených a splnených podmienok nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty (je iniciátorom odpočítania dane z pridanej hodnoty) a ktorý si aj tento nárok uplatnil; preto je jeho povinnosťou preukázať, že nárok si uplatňuje odôvodnene a za zákonom stanovených podmienok. Dokazovanie zo strany správcu dane slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Ak daňový subjekt, na ktorom leží dôkazné bremeno, svoje tvrdenia spoľahlivo nepreukáže, nemôže byť nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty uznaný ako oprávnený“.

Žalobca v rámci daňového konania nepreukázal reálnu snahu o plnenie si svojich zmluvných povinností, že je zodpovedným podnikateľom, okrem ústneho deklarovania nepredložil žiaden dôkazný prostriedok preukazujúci snahu o získanie finančného krytia na úhradu kúpnej ceny, a teda že ku kúpe nehnuteľností dospel na základe zrelej úvahy po zohľadnení svojich možností a poctivom zámere.

Vnútroštátnu právnu úpravu dane z pridanej hodnoty je potrebné vykladať s právom Európskej únie, Smernicou Rady 2006/112/ES z 28.11.2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty s jej právnou úpravou pre túto nepriamu daň. Z ustálenej judikatúry

Európskeho súdneho dvora vyplýva právo členských štátov vnútroštátnym právom zabezpečiť v záujme ochrany oprávnených nárokov štátov na inkaso DPH podmienky na zamedzenie zneužívania jednotného systému DPH, avšak s prihliadnutím na zásadu proporcionality so zamedzením neprimeraného zásahu do práv platiteľov DPH na vrátenie DPH nimi zaplatenej v súvislosti so zabezpečovaním ich zdaniteľných plnení na vstupe. V tomto ohľade je úprava DPH vnímaná ako právo každého platcu DPH na odpočet DPH zaplatenej ním na vstupe vzťahujúce sa na všetky operácie výroby a distribúcie po odpočítaní dane, ktorou boli priamo zaťažené jednotlivé nákladové prvky tvoriace cenu, pričom otázka, či DPH splatná vo vzťahu k predchádzajúcim alebo nasledujúcim predajom dotknutého tovaru bola alebo nebola zaplatená do štátnej pokladnice, nemá vplyv na právo platiteľa dane na odpočet DPH zaplatenej na vstupe...

... Taktiež Súdny dvor vo svojej judikatúre pripúšťa, že nie je v rozpore s právom Únie požadovať, aby subjekt prijal všetky opatrenia (due diligence), ktoré možno od neho rozumne požadovať, aby sa uistil, že plnenie, ktoré uskutoční, nebude viesť k jeho účasti na daňovom podvode, rozsudky ESD vo veciach napr. Teleos plc. a spol. (C-409/04), Vlaamse Oliemaatschappij NV (C-499/10). Určenie opatrení, ktoré možno v tom ktorom prípade požadovať od zdaniteľnej osoby uplatňujúcej si nárok na odpočet DPH na zabezpečenie, aby jej plnenia neboli poznačené podvodom zo strany predchádzajúceho subjektu, závisí predovšetkým od okolností toho ktorého prípadu vo veci samej (rozsudok ESD v spojených veciach Mahagében kft, a Pétér Dávid č. C-80/11 a C-142/11).

Môžu sa preto určiť opatrenia, ktoré možno, v tom ktorom prípade, požadovať od zdaniteľnej osoby uplatňujúcej si nárok na odpočet DPH na zabezpečenie, aby jej plnenia neboli poznačené podvodom zo strany predchádzajúceho subjektu.

Podmienky uvedené v § 49 a nasl. (odpočítanie dane) zákona č. 222/2004 Z. z. sú hmotnoprávnej povahy a na ich bezpodmienečné splnenie sa viaže nárok na odpočet. Ich nesplnenie nie je možné odpustiť (keďže zákon to neustanovuje) ani pri vzniku zodpovednosti inej osoby za vady dokladu a ani za dobromyseľnosti platiteľa. Naopak, zákonodarca požaduje pre ľahkú zneužiteľnosť, aby platiteľ, ktorý nárok na odpočet uplatňuje, preukázal existenciu podmienok, ktoré pre nárok na odpočet stanovil.

Odvolací súd zdôrazňuje, že záver, ktorý bol zo zistených skutkových okolností v daňovom konaní ustálený, zodpovedá zásadám logického myslenia a správneho uváženia a je v súlade s hmotno-právnymi ustanoveniami zákona č. 222/2004 Z. z.

V predmetnom prípade žalobcovi právo na odpočítanie dane (§ 49 ods. 1, § 51 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH) nevzniklo.

V danom prípade začal správa dane daňovú kontrolu dňa 06.08.2012 a táto bola ukončená doručením protokolu o zisteniach vyplývajúcich z daňovej kontroly, dňa 29.04.2013 (§ 46 ods. 8 a ods. 9, písm. a) daňového poriadku). Lehota na vykonanie kontroly nepresiahla jeden rok (§ 46 ods. 10). Tvrdenie žalobcu, že daňová kontrola trvala neprimerane dlho neobstojí, pretože neprekročila zákonom stanovenú lehotu. Na základe pripomienok a námietok žalobcu voči zisteniam vyplývajúcim z protokolu, správca dane vykonával ďalšie šetrenie v rámci vyrubovacieho konania, v ktorom takisto súd nezistil vadu, ktorá by mala vplyv na zákonnosť vydaných rozhodnutí.

Súd z obsahu spisu takisto zistil, že žalobca nebol zo strany správcu dane neprimerane zaťažovaný zabezpečením dôkazných prostriedkov, tieto si obstaral aj správca dane vo vlastnej kompetencii. Zo spisu nebolo zistené, že by boli žalobcovi upierané jeho procesné práva, bol oboznámený s termínmi výsluchu svedkov, na ktoré sa nedostavil a z vlastnej vôle teda nevyužil možnosť klásť svedkom otázky.

Odvolací súd takisto nezistil, že by postup správcu dane bolo voči nemu diskriminačný a, že by jeho prístup bol iný ako v prípade iných daňových subjektov.

K námietke žalobcu, týkajúcej sa nevykonania dokazovania prvostupňovým súdom senát odvolacieho súdu uvádza, že v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 druhá veta O.s.p.), pretože úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda či rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy.

Zásada objektívnej pravdy ovládajúca daňové konanie nepredstavuje absolútnu povinnosť správcu dane viesť dokazovanie dovtedy, pokiaľ sa bez pochyb nepreukážu a nepotvrdia tvrdenia daňového subjektu ohľadne ním, v daňovom priznaní uvádzaných

a správcom dane preverovaných skutočností, nakoľko daňové konanie nie je konaním vyhľadávacím...

Z administratívneho spisu vyplýva, že správca dane aplikujúc zásadu voľného hodnotenia dôkazov s prihliadnutím na jeho povinnosť dbať na čo najúplnejšie zistenie potrebných skutočností, vykonal rozsiahle dokazovanie. Záver, ktorý správca dane zo zistených skutkových okolností urobil a žalovaný ustálil, zodpovedá zásadám logického myslenia a správneho uváženia a je v súlade aj s hmotnoprávnymi ustanoveniami zákona o DPH.

Možno sa stotožniť s právnym názorom krajského súdu, že žaloba nebola dôvodná, pretože žalovaný sa v rámci žalobou napadnutého odvolacieho správneho konania riadne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a svoje rozhodnutie odôvodnil logickým zhodnotením skutkového stavu vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu a postupu prvostupňového správneho orgánu s prihliadnutím na relevantné hmotnoprávne a procesné ustanovenia daňových predpisov.».

7. Sťažovateľka v úvode svojej sťažnosti poukazuje na to, že v žalobe a na pojednávaní, ktoré sa vo veci konalo na krajskom súde, zdôraznila, že skutkový stav, ako ho zhodnotil daňový úrad (a následne aj finančné riaditeľstvo), nepovažuje za dostatočne zistený, a navrhla doplnenie dokazovania výsluchom osôb – p. [REDACTED] (v súvislosti s prevodom dotknutej nehnuteľnosti), p. [REDACTED] (v súvislosti s okolnosťami, pre ktoré nedošlo k realizácii záložného práva) a jednotlivých nájomcov dotknutej nehnuteľnosti (v súvislosti s okolnosťami uzavierania nájomných zmlúv, ako aj s tým, prečo nedošlo k reálnemu užívaniu prenajatých nehnuteľností).

8. Sťažovateľka poukazuje na to, že na tom istom pojednávaní krajský súd bez vypočutia svedkov vyhlásil vo veci rozsudok. V ústnom ani písomnom vyhotovení rozsudku sa však krajský súd s uvedeným návrhom na doplnenie dokazovania nijako nevysporiadal. Ide pritom o taký nedostatok odôvodnenia rozsudku, ktorý podľa sťažovateľky spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť.

9. Sťažovateľka ďalej dôvodí, že v odvolaní proti rozsudku krajského súdu namietala, že hoci navrhla doplnenie dokazovania, krajský súd navrhované dôkazy nielenže nevykonal, ale ich nevykonanie ani nijako neodôvodnil. Pritom zdôrazňuje, že účelom ňou navrhovaných dôkazov bolo preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia, keďže navrhnutými dôkazmi malo byť preukázané práve porušenie tak hmotnoprávných, ako aj procesnoprávných predpisov zo strany správcu dane v daňovom konaní. Správca dane podľa sťažovateľky nedostatočne zistil skutkový stav a vzhľadom na túto skutočnosť vec aj nesprávne právne posúdil, teda ním vydané rozhodnutie nemožno považovať za vydané v súlade so zákonom.

10. Hoci si je sťažovateľka vedomá, že nemusí byť porušením jej práv, ak sa súd nestotožní s jej názorom týkajúcim sa potreby doplnenia dokazovania, predsa je podľa jej presvedčenia neprípustné, aby sa účastník súdneho konania dozvedel o dôvodoch nevykonania ním navrhovaného dôkazu až z rozsudku odvolacieho súdu.

11. Podľa sťažovateľky konkrétne došlo k znemožneniu realizácie jej práva účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu vzhľadom na chýbajúce dôvody rozhodnutia (keďže najvyšší súd a aj krajský súd jej znemožnili reagovať na dôvod odmietnutia vykonania navrhovaných dôkazov), čím bola narušená zásada dvojinstančnosti konania.

12. Vzhľadom na uvedené je podľa sťažovateľky zrejmé, že bolo porušené jej právo na súdnu a inú ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo je dôvodom na to, aby ústavný súd napadnutý rozsudok a rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

13. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti Montauban, a.s., so sídlom Tallerova 4, 811 02 Bratislava – Staré Mesto, [REDACTED] na súdnu a inú ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.12.2017, sp. zn. 8Sžf/48/2015 porušené bolo.

2. *Uznesenie (správne má byť rozsudok, pozn.) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.12.2017, sp. zn. 8Sžf/48/2015 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.*

3. *Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť spoločnosti Montauban, a.s., so sídlom Tallerova 4, 811 02 Bratislava – Staré Mesto, [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia vo výške 313,08 EUR /za dva úkony právnej služby – prevzatie veci a podanie tejto sťažnosti/ na účet Advokátskej kancelárie Bugala - Ďurček, s.r.o., do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

17. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva

alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

18. Predmetom posúdenia ústavného súdu je predovšetkým kľúčová námietka sťažovateľky, že krajský súd nevykonal ňou navrhnutý dôkaz, a to výsluch svedkov, pričom najvyšší súd tento postup krajského súdu akceptoval. Ústavný súd pritom neopomína, že s argumentačne totožnou sťažnosťou v skutkovo a práve takmer identickej veci sa už sťažovateľka v minulosti na ústavný súd obrátila, pričom táto bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená (II. ÚS 181/2017).

19. Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia jej základného práva na súdnu ochranu i jej práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

21. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

22. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu, ústavný súd po preštudovaní obsahu sťažnosti i napadnutého rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd postupoval podľa procesnoprávnych predpisov vzťahujúcich sa na rozhodovanie o odvolaní, aplikoval na vec sa vzťahujúce právne normy, napadnutý rozsudok bol vydaný vo forme predpokladanej zákonom a obsahuje zákonom predpísané náležitosti.

23. K materiálnej stránke napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych

záveroch napadnutého rozsudku nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.

24. Pokiaľ sťažovateľka namieta, že nedostala odpoveď na nevyhovenie jej návrhu na vypočutie konkrétnych svedkov v konaní pred súdmi, ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľka síce v sťažnosti uvádza konkrétne osoby, ktoré údajne v konaní pred krajským súdom navrhla ako svedkov vypočuť, zároveň však v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku krajského súdu (fotokópiu priložila k sťažnosti) zrozumiteľne uvádza, že *„z administratívneho spisu... jednoznačne vyplýva, že dotknuté subjekty (dodávatelia aj odberatelia) potvrdili reálne uskutočnenie predmetných obchodných prípadov“*. Dokonca najvyšší súd v dôvodoch svojho rozsudku uvádza, že *„zo spisu nebolo zistené, že by boli žalobcovi upierané jeho procesné práva, bol oboznámený s termínmi výsluchu svedkov, na ktoré sa nedostavil a z vlastnej vôle, teda nevyužil možnosť klásť svedkom otázky“*. Zároveň zo žiadneho z podkladov predložených sťažovateľkou ústavnému súdu nevyplýva, že by v daňovom konaní (či už na prvom stupni alebo v druhej inštancii) doložitie konkretizovaných svedkov navrhovala.

25. Ústavný súd in abstracto so sťažovateľkou súhlasí, že správny súd môže realizovať dokazovanie na účel kontroly zákonnosti žalovaného administratívneho rozhodnutia, a to aj výsluchom svedkov, ktorí majú nejaký vzťah k veci prejednávanej pred správnym (daňovým) orgánom. Naznačený procesný postup je však odôvodnený predovšetkým v prípadoch, keď správne orgány vypočutie takýchto osôb neodôvodnene odmietli a súčasne ich výpoveď objektívne vykazovala dôkazný potenciál pre administratívne rozhodnutie merite. No uvedené podmienky v sťažovateľovom prípade zjavne splnené neboli, a to s ohľadom na zistenia rekapitulované v predchádzajúcom odseku (svedecké výpovede sa realizovali, sťažovateľka v pozícii účastníka daňového konania bola pasívna). Preto, ak by krajský súd vyhovel dôkazným návrhom sťažovateľky na vypočutie svedkov, skutočne by nahradzoval činnosť daňových orgánov, čo mu ako orgánu súdnemu (nie výkonnému) neprináležalo. Z uvedeného dôvodu plne obстоjí právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého *„v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého*

rozhodnutia“ a „úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda či rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy“.

26. Ústavný súd tak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nezistil z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu žiadne signály spôsobilé viesť po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie k záveru o porušení uvedeného základného práva sťažovateľky. Sťažnosť je preto v tejto časti zjavne neopodstatnená.

27. Pokiaľ ide o namietané porušenie sťažovateľkinho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd pripomína svoj dlhodobý judikovaný právny názor, podľa ktorého formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

28. Zároveň však ústavný súd neopomenul, že právna vec sťažovateľky sa týka rozhodovania správnych orgánov v daňovom konaní. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý vylučuje jeho aplikáciu na veci daňové z dôvodu, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci (hard core of public-authority prerogatives) (porov. Jussila v. Fínsko, č. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, č. 44759/98, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001, body 24 – 31). Výnimku ESLP nachádza v daňových prípadoch tam, kde daňové konanie považuje za konanie trestné.

29. Keďže však ústavný súd vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú časť sťažnosti namietajúcu porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu, má to za následok

(bod 27) rovnaký záver aj vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to bez potreby skúmania, či na sťažovateľkinu vec sú aplikovateľné judikátorne názory ESĽP uvedené v predchádzajúcom odseku.

30. Na tomto základe ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky ako celok podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku, bolo už bez právneho významu zaoberať sa návrhom sťažovateľky na zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ako aj na priznanie nároku na náhradu trov právneho zastúpenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. septembra 2018